

Institutionen för Handel och Företagande

TENTAMEN

Kurs: Kalkylering och Budgetering

Delmoment: Salstentamen I

Kurskod: FÖ149G

Högskolepoäng för tentamen: 3 hp

Datum: 250609

Skrivtid: 08.30-11.30

Ansvarig lärare: Fredrik Lundell

Hjälpmedel/bilagor: Miniräknare (HIS)

- Anvisningar:**
- ☒ Ta nytt blad för varje ny fråga
 - ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
 - ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - ☒ Numrera lösbladen löpande.
 - ☒ Använd inte röd penna.
 - ☒ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Övrigt: Visa på ett tydligt sätt alla relevanta beräkningar i det som lämnas in.

Betygsgränser:	Väl Godkänd:	$\geq 75\%$ av totala poängsumman
	Godkänd:	$\geq 50\%$ av totala poängsumman
	Underkänd:	$< 50\%$ av totala poängsumman

Lycka till!

Antal sidor totalt: 6

Uppgift 1 (4 poäng)

Förklara vad mångdimensionell ekonomistyrning innebär genom att utgå ifrån ett, verkligt eller fiktivt, exempel. Ditt svar ska innehålla minst två utmärkande drag.

Uppgift 2 (4 poäng)

Redogör för skillnaden mellan linjär och degressiv avskrivning, och förklara kortfattat hur val mellan dessa avskrivningsmetoder kan påverka företagsledningens beslutsfattande på sikt.

Uppgift 3 (6 poäng)

Nedan redovisas ett företags balans-och resultaträkningar i ett tillverkande företag för slutet av år 20X5:

Balansräkning 20X5

<i>Omsättningstillgångar</i>		Leverantörsskulder	650 000
Likvida medel	5000	Banklån	810 000
Kundfordringar	85 000	Eget kapital	5000 000
Varulager	920 000		
Summa	1010 000		
<i>Anläggningstillgångar, netto</i>	<i>5450 000</i>		
<i>Totala Tillgångar</i>	<i>6460 000</i>	Totalt skulder och eget kapital	6460 000

Resultaträkning 20X5

Rörelsens intäkter	35000000
Rörelsens kostnader	-34400000
Rörelseresultat	600000
<u>Räntekostnader</u>	<u>-225000</u>
Resultat efter finansiella poster	375000

Antag att företagsledningen har ett förslag på att eget kapital ska minska med 2500 000 kr och att banklån ökar med samma summa, allt annat lika.

- a.) Hur skulle detta påverka räntabiliteten på eget kapital respektive räntabilitet på totalt kapital? (2p)

- b.) Tycker du att företagsledningens förslag är bra? Varför? Varför inte? Inkludera både lönsamhet och finansiell ställning på kort och lång sikt i ditt svar. (4p)

Uppgift 4 (6 poäng)

Ett företag som ska börja sälja mobilfodral on-line påbörjar sin verksamhet den 1 juli 2025. När företaget startas så ser balansräkningen ut på följande sätt (alla belopp i tkr):

Balansräkning 2025-07-01	
Likvida medel 420	Banklån 300 Eget kapital 120
Tillgångar 420	Skulder o EK 420

Under resten av 2025 förväntas följande inträffa:

Inköp av inventarier	120
Inköp av varor	180
Betalning av löner (inkl.soc.avgifter)	70
Amortering av banklån	10
Diverse marknadsföringskostnader	30
Privatuttag	20
Ränta på banklån	14
Försäljning av varor	400

I slutet av 2025 beräknas följande gälla:

Leverantörsskulder	50
Kundfordringar	60
Varulagret värderas till	30
Inventarierna ska skrivas av med	10 %

Upprätta utifrån ovanstående förutsättningar resultatbudget, likviditetsbudget och balansbudget. Använd mallarna på nästkommande sidor, och glöm ej att visa nödvändiga beräkningar.

Resultatbudget	
<i>Rörelsens intäkter:</i>	
<i>Rörelsekostnader:</i>	
Summma rörelsekostnader =	
Budgeterat rörelseresultat =	
<i>Finansiella poster:</i>	
<i>Budgeterat resultat =</i>	

Beräkningar:

Lividitetsbudget	
Ingående likvida medel	
Inbetalningar:	
Utbetalningar:	
Förändring kortfristiga fordringar och skulder:	
Utgående likvida medel =	

Beräkningar:

Balansbudget 31/12

Totala tillgångar =		Totala skulder och eget kapital =	

Beräkningar:

Bilaga

Räntabilitet på totalt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Sysselsatt kapital}}$$

Räntabilitet på eget kapital

$$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Eget kapital}}$$

Genomsnittlig skuldränta

$$\frac{\text{Räntekostnader}}{\text{Skulder}}$$

Skuldsättninggrad

$$\frac{\text{Skulder}}{\text{Eget kapital}}$$

Hävstångsformeln

$$RE = RT + (RT - RS) \times \frac{S}{E}$$

Soliditet

$$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntetäckningsgrad

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Räntekostnader}}$$

Kassalikviditet

$$\frac{(\text{Omsättningstillgångar} - \text{varulager})}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Balanslikviditet

$$\frac{\text{Omsättningstillgångar}}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Bruttomarginal

$$\frac{\text{Bruttoresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Rörelsemarginal

$$\frac{\text{Rörelseresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Vinstmarginal

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Omsättning}}$$

Kapitalets omsättningshastighet

$$\frac{\text{Omsättning}}{\text{Totalt kapital}}$$

Residualresultat

$$(\text{Rörelseresultat} + \text{Finansiella intäkter}) - (\text{Kapital} \times \text{Kalkylränta})$$

Viktad ränta

$$R_e \times \left(\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totalt kapital}} \right) + R_s \times \left(\frac{\text{Skulder}}{\text{Totalt kapital}} \right)$$